

σθανθεῖσα ἔτι ἐν ἑαυτῇ τὰς θυέλλας τῆς καρδίας, γαληνία ἐπιφάνεια λίμνης τῆς δποίας τάβαθη κύματα οὐδεμία πνοὴ ἐρυτίδωσε, μὴ γνωρίσασα ἄλλα πάθη ἐκτὸς τῆς στοργῆς καὶ τοῦ φίλτρου,

Παιδίον εὔχαρι τῆς χθές, τῆς αὔριον παρθένος κατὰ τὸν ποιητήν, ὑπὸ τὸ ἀμαρτωλὸν βλέμμα τοῦ Φαύστου ὑπέστη τὴν πρώτην ἐρωτικὴν θύελλαν καὶ τὸ παιδίον διεδέχθη ἡ παρθένος. Ἡ Μαργαρίτα εἶνε εἰς τῶν ἔξοχωτέρων ποιητικῶν τύπων τῶν τελευταίων αἰώνων καὶ μεγάλως ἐπέδρασεν ἐπὶ τοῦ κοινωνικοῦ τῆς Γερμανίας βίου. Τὸ ἴδεωδες τῆς Τευτονίδος γυναικός, τῆς ψυχρᾶς μὲν κατ' ἐπιφάνειαν, ἀλλὰ διαπύρως καὶ αἰώνιως ἐρώσης, τῆς γυναικὸς ητὶς μέχρι τῶν τελευταίων στιγμῶν αὐτῆς διαπνεῖται ὑπὸ τοῦ περιπαθετέρου ἐρωτοῦ πρὸς ἐκεῖνον, δστις ὑπῆρξεν αἰτία τῆς ἀπωλείας τῶν προσφιλεστέρων αὐτῇ ὅντων, τὸ ἴδεωδες τῆς γυναικὸς ἐν Γερμανίᾳ ἐνεστράψθη ἐν τῇ Μαργαρίτῃ. Οὕτως ἡ Βεατρίκη ὑπῆρξεν ἐν Ἰταλίᾳ ἡ ἐνεστράψασις τοῦ ἔθνικοῦ ἴδεωδους τῶν Ἰταλῶν. Διὰ τῆς ἔξαλλου αὐτοῦ φαντασίας ὁ Δάντης, ἐδίωκε, λέγει ὁ Dumesnil, τὴν Βεατρίκην αὐτοῦ ἀπὸ σύρανοῦ εἰς οὐρανόν. Ἡ Βεατρίκη κατεβίβασθη ἐπὶ τῆς γῆς ὑπὸ τῆς Ἰταλικῆς Τέχνης ὡς Madona. Ἡ γυνὴ ὑπῆρξε ἐν τῇ περιόδῳ ταύτη τοῦ ἔθνικοῦ τῆς Ἰταλίας βίου τὸ ἴδεωδες τῆς Τέχνης καὶ τῆς Ποιήσεως. Ἡ σχολὴ τῆς Ρώμης ἐκφράζει ἐν αὐτῇ τὴν ἴδεωδην τελειότητα ἐν τῇ ἀρμονίᾳ τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος, ἡ Φλωρεντινὴ σχολὴ διατυπεῖ ἐν αὐτῇ τὴν αὐτηρότητα τοῦ πνεύματος, ἡ Λομβαρδικὴ σχολὴ ζωγραφεῖ ἐν αὐτῇ τὴν ἔρηρητον διάχυσιν, καὶ ἡ Βενετικὴ τὸν μητρικὸν χαρακτῆρα. Ὁ ἴδεωδης οὗτος τύπος ἐμπνέει ἔτι οὐ μόνον τὴν Ἰταλικὴν ἀλλὰ καὶ ξένων λαῶν τὴν ποίησιν. Ἐντεῦθεν ἔχομεν τὴν Λαύραν τοῦ Πετράρχου κατὰ τὴν XIV ἑκατονταετηρίδα καὶ τὴν Φιαμρέτταν τοῦ Βοκακίου. Ἀλλὰ μὴ καὶ ἡ Δυσδαιμόνα, ἡ ὥραια Βενετίς τοῦ Σαικισπέίρου δὲν εἶνε Ἰταλικὸς τύπος; Μὴ ἡ Ιουλιέττα δὲν εἶνε ἐπίσης ἡ περιπαθής ἐρωμένη τῆς Βερνάνδας, ἡ διαδραματίσασα τὸ τραγικὸν αὐτῆς μέρος τῷ 1303 καὶ ἡ ἐμπνεύσασα ἔτι τὸν Lope de Vega καὶ ἐπιδράσασα καὶ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ποιητοῦ τοῦ Ἐρωτοκρίτου, τοῦ περιπαθοῦς Κορνάρου; Καὶ δύμας ὁ Γκαΐτε, ὡς οὕτε ἐν τῷ Φαύστῳ, οὕτε ἐν τῷ Μεφιστοφελῇ προσήγγισε πρὸς τινα τῶν γνωστῶν τύπων, οὕτω καὶ ἐν τῇ Μαργαρίτᾳ. Καὶ δυνάμειχ εἰπεῖν ὅτι ἡ Μαργαρίτα, ἡ ἀναπτύσσουσα ἐν τῇ δράσει αὐτῆς ὅλους τοὺς χαρακτῆρας τῆς Ἰταλικῆς Madona τῶν διαφόρων σχολῶν, καὶ ὅλην τὴν περιπάθειαν τῶν μεσημβρινῶν ἡρωΐδων τοῦ Σαικισπέίρου, ἐκπροσωπεῖ δύμας τὸ ἴδεωδες τῆς Γερμανῆς γυναικὸς καὶ διεπνέει ἔτι καὶ σύμμερον τὸν κοινωνικὸν καὶ φιλολογικὸν τῆς Γερμανίας βίου, ζῶν καὶ ἀπαράφθορος τύπος, ἐφ' ὅσον ὑφίσταται ἡ Γερμανία μετὰ τῶν παραδόσεων της, τοῦ μελαγχολικοῦ οὐρανοῦ της, καὶ τῶν ἔθνικῶν αὐτῆς ἴδεωδῶν. Ἡ Μαργαρίτα ἐξεταζομένη ἐν τῇ δραματικῇ αὐτῆς ἀνελίξει θέπητει ἐκτεταμένην ἐνδιατριβήν. Ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς, καθ' ἧν ὁ ζγνωστος ξένος τιτρώσκει τὴν καρδίαν αὐτῆς καὶ

τὰ πρῶτα ἀδρίστα τοῦ ἐρωτοῦ συναισθήματά καταλαμβάνουσιν αὐτήν, ἀπὸ τῶν σκηνῶν τῆς ἐν τῷ κήπῳ συγαντήσεως πρὸς τὸν Φαύστον, μέχρι τῆς σκηνῆς τῆς φυλακῆς, ἔνθα τελεῖται ὁ ἐξαγνισμὸς τῆς γυναικός, ἥτις πολὺ ἡγάπησε, ἡ Μαργαρίτα παρουσιάζει τοὺς λαμπροτέρους ποιητικοὺς χαρακτῆρας. Ἄφ' ἧς τὸ περίσσελας τῆς ἀγνείας περιλάμπει τὴν παρθενικὴν αὐτῆς κεφαλήν, μέχρι τῆς στιγμῆς, καθ' ἧν ὁ ἀκάνθινος τοῦ μαρτυρίου στέφανος καθαιμάσσει τὸ κρινώδες αὐτῆς μέτωπον, ἡ συμπαθὴ τῆς Μαργαρίτας μορφὴ ἀκτινοβολεῖ τὴν λάμψιν τῆς ἀγνείας καὶ τοῦ ἐρωτοῦ.

Τοιοῦτοι οἱ τρεῖς μεγάλοι τύποι, οἱ ὑπὸ τὰς ἔξοχωτέρας συνθήκας συμπλακέντες, ἵν' ἀποτελέσωσι τὸ δαιμόνιον ἀριστούργημα τοῦ Γκαΐτε, ἐν φύσις καὶ διός ἀπεικονίσθησαν ὑπὸ τὴν ἀκριβεστέραν αὐτῶν ὅψιν. Οἱ κατεχόμενοι ὑπὸ τῆς μανίας τοῦ μυστηρίου ἐζήτησαν κατακόρως τὴν ἀλληγορίαν καὶ ἐν τῷ Φαύστῳ, διμοιάζοντες πρὸς τοὺς θεολόγους, οἰτινες, κατὰ τὸν Βολταΐρον, ἐπιζητοῦσι τὴν ἀλληγορίαν καὶ τὸ θεόπνευστον εἰς πᾶν διότι ἀπὸ τῶν Ἐβραίων ποιητῶν ἀπέρρευσε. Βεβαίως ἐν ἐργοῖς, ὡς ὁ Φαύστος, ἐν οἷς ἐν σμικρῷ περιλαμβάνεται σύμπας ὁ τῆς δημιουργίας κύκλος, φύσει ἐνέχεται ἡ ἀλληγορία, ἀλλ' ἡ ἀλληγορία ἡ ἀπὸ τῶν πραγμάτων αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν ἐκπηγαζούσα καὶ οὐχὶ ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ καθ' ὀρισμένον τι σχέδιον τελεσιουργημένη. Ὁ Γκαΐτε ὑπῆρξεν ὁ πιστότερος ζωγράφος τῆς φύσεως, δι' οὓς λόγους ἐξεθέμεθα ἀνωτέρω, ἡ δὲ σκοτεινὴ ἀλληγορία ἡκιστα ἀρμόζει εἰς τὴν διαυγὴν διάνοιαν τοῦ ποιητοῦ, δστις φῶς, φῶς ἐζήτει καὶ κατὰ τὰς τελευταίας τοῦ βίου αὐτοῦ στιγμάς, καὶ δστις, δτε ἀπὸ βαρείας ἀνέρρωσε νόσου, ηγχαρίστει τὸν Θεόν, δτι τὸν κατέλιπεν, ἵνα θαυμάζῃ ἔτι τὸ φῶς τοῦ Ἡλίου του.

("Ἐπεται τὸ τέλος.

ΠΕΤΡΟΣ Κ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ

Η ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΚΙΝΕΖΟΙΣ

Θὰ ἐκπληγήσωντι ἵσως οἱ ἀναγνῶσται ἡμῶν, μανθάνοντες δτι ἡ γυμναστική, ἡ μᾶλλον εἰπεῖν ἱατρική τις γυμναστική, ἐθεραπεύετο παρὰ τοῖς ἀνατολικοῖς λαοῖς, πρὶν ἡ αὔτη γνωσθῇ εἰσέτι ὑπὸ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων καὶ Ρωμαίων.

Πρὸ 2 χιλ. ἐτῶν περίπου π. Χ. ὁ θεμελιωτὴς τῆς δυναστείας τῶν Chang, διέταξε νὰ χαραχθῇ ἐπὶ τῆς εἰσόδου τῶν θερμῶν του τὸ ἐξης ἀξίωμα: «'Araxaiοισθητι καθ' ἐκάστη τελείωσε, ἐπαγάλαβε τοῦτο ἐκ νέου, ἀκόμη ἐκ νέου, καὶ πάντοτε ἐκ νέου».

Τὸ ἐπιβληθὲν τοῦτο καθῆκον ἐκάστω, ὅπως ἐργάζηται ἀδιακόπως πρὸς τελειοποίησίν του, προφχνῶς εἰναι ἡ μόνη συνθήκη τῆς ἐπανόδου τοῦ ἀνθρωπίνου γένους εἰς τὴν ἐμφύτων αὐτοῦ τελειότητα. Ὁ Κινεζικὸς λαὸς διέσωσεν, ἐν

πολλοῖς, καὶ τὴν παράδοσιν ταύτην, ἡτις, ἀναμφιθέλως, συνετέλεσεν οὐκ ὄλιγον εἰς τὴν διατήρησιν τῆς αὐτοκρατορίας.

Αἱ κανονικαὶ καὶ ἔρρυθμοι κινήσεις, ἥσαν ἐκπαλαιὲ ἐν χρήσει παρὰ τοῖς Κινέζοις πρὸς ἀνάπτυξιν τοῦ ψυχικοῦ σθένους καὶ τῆς δεξιότητος, καὶ καταπολέμησιν νοσημάτων τινῶν. Ἐν τινὶ ἐξ ἑξήκοντα καὶ τεσσάρων τόμων Ἐγχυλοπαιδείᾳ, δημοσιεύθεισῃ περὶ τὰ τέλη τοῦ 16ου αἰώνος ὑπὸ τὸν τίτλον «Σάν-Τσαι-Τουκε», εύρισκεται συλλογὴ ἔυλογραφημάτων παριστώντων εἰκόνας ἀνατομικὰς καὶ γυμναστικὰς ἀσκήσεις μετὰ ἑτηγητικοῦ κειμένου. Δικαιούμεθα λοιπὸν νὰ πιστεύσωμεν ὅτι τὸ Οὐράνιον Κράτος κέκτηται ἐπίσης συγγραφῶν τινῶν τῆς ἴατρικῆς γυμναστικῆς.

Μεταξὺ τῶν κινήσεων τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν μέθοδον ταύτην, περιλαμβάνεται ὁ μαλαγμός, αἱ ἐντριβαί, ἡ πίεσις, ἡ πλῆξις, ὁ παλμός, καὶ πλείσταις ἄλλαι παθητικαὶ κινήσεις, ὡν ἡ ἐφαρμογή, μετ' εὐστοχίας γινομένη, ἐπιφέρει οὐσιώδη ὑγιεινὰ καὶ ιαματικὰ ἀποτελεσματα. Ἀλλως τε ἐν Κίνᾳ αἱ διάφοροι αὐταὶ κινήσεις εἰσὶν ἐν χρήσει ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων. Χρῶνται δὲ τούτων, ἵνα λύσωσι τὴν ἄκαρψίαν τῶν μυῶν, τὰς σπασμωδικὰς συστολάς, τὰς ρευματαλγίας μετὰ τὴν πώρωσιν τῶν καταγμάτων, καὶ εἰς πλείστας ἄλλας περιπτώσεις πληθύρας αἴματος. Αἱ μέθοδοι ὅμως αὐταὶ παρήκμασαν τὴν σήμερον μετὰ τῶν ἑξεων τοῦ λαοῦ, καὶ διετηρήθησαν μόνον ὑπὸ τῶν κουρέων, ἡ ὑπὸ ἀνθρώπων διατρεχόντων τὰς ὄδούς, καὶ ἀναγγελλόντων τοῖς διαβάταις τὴν παρουσίαν των διὰ τῆς πλήξεως ὄργάνου τινος. Οἱ πλείστοι περιηγηταὶ ποιοῦνται μνείαν περὶ τῆς μεθόδου ταύτης καὶ τῶν σωτηριωδῶν αὐτῆς ἀποτελεσμάτων.

Ο P. Amyot διηγεῖται ἐν τῇ ὑπ’ αὐτοῦ γραφείσῃ «Ιστορίᾳ τῆς Κινέζικης Αὐτοκρατορίας», ὅτι ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Γιό-Κάγκ-Χί, ποικίλα νοσήματα ἐρήμουν τὴν χώραν, ὡς ἐκ τῆς ὑετώδους καὶ νοσώδους ἀτμοσφαίρας. Οἱ αὐτοκράτωρ διέταξεν, ὅπως πάντες οἱ πάσχοντες ὑποβληθῶσιν εἰς σωματικὰς ἀσκήσεις. Συνήθροιζον τούτους πρωΐαν καὶ ἐσπέραν εἰς τὰς δημοσίους πλατείας ὑπὸ τὴν αὐστηρὰν διεύθυνσιν εἰδίκῶν προσώπων περιβεβλημένων ἀπόλυτον ἔξουσίαν, καὶ τοὺς ἡνάγκαζον νὰ κινῶνται. νὰ ὄργωνται, νὰ τρέχωσι, νὰ πηδῶσι, μέχρις ὅτου περιέπιπτον εἰς ἐφίδρωσιν, ἢν ἐνόμιζον ἀναγκαῖαν, ὅπως ἐπενεργήσῃ κατὰ τῆς νόσου.

Διὰ τῆς μεθόδου ταύτης ἀνερρώνυον οἱ ἑξησθενηκότες, καὶ ἐνισχύοντο οἱ σμικρὸν τὴν ὑγείαν προσβληθέντες. Ο P. Amyot διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἰδρυσε τοὺς ὑγιεινοὺς χορούς, τοὺς γνωστούς ὑπὸ τὸ ὄνομα «μεγάλαι βάσανοι» (grands tourments).

Τέλος ἡ τῶν Κινέζων γυμναστικὴ ἐθεωρήθη «ώς ἀληθής θρησκευτικὴ ἀσκησις, ἡτις, ἰώσα τὰ σωματικὰ νοσήματα, ὑπολύει τὴν ψυχὴν ἐκ τῆς δουλείας τῶν σωματικῶν ἀπολαύσεων, καὶ δύναται, συμπληροῦσα ἐπὶ τῆς γῆς τὰ καθήκοντά της, νὰ ὑψωθῇ ἐλευθέρα πρὸς τὴν τελειότητα καὶ τὴν ἀειδότητα τῆς πνευματικῆς φύσεως».

Οἱ ἀνατολικοὶ λοιπὸν λαοὶ ἐνησχολήθησαν ἀποκλειστικῶς σχεδὸν εἰς τὴν γυμναστικήν, ὡς ἐκ τῶν ὑγιεινῶν καὶ ιαματικῶν αὐτῆς ἀποτελεσμάτων.

Ἡ πρὸς τὰς ἀσκήσεις ἔφεσις μετέβη ἐκ τῆς Ἀσίας εἰς τὴν Κρήτην, ἔνθα ἐφηρμόσθη ὑπὸ ἐποιψιν στρατιωτικήν, ἐκεῖθεν δὲ εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Σπάρτην, ὅπου διέσωσε τὸν χαρακτῆρα τῆς. Ἐν Ἀθηναῖς δὲ ἴδια ἑξετιμήθη πολὺ περισσότερον, διὰ τὴν ἐπὶ τῆς σωματικῆς καλλονῆς ἐπίδρασιν, τῆς συνηνωμένης μετὰ τῆς εὐκαρψίας, τῆς κουφότητος καὶ τοῦ ψυχικοῦ σθένους.

EUGÈNE PAZ

ΠΟΙΗΣΙΣ

ΕΙΣ ΤΟ ΛΕΥΚΩΜΑ ΤΗΣ ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΟΣ Β. Ζ. ***

Μάτην ἐν ἔσμα μου ζητεῖς· δὲν φάλει ἡ καρδία,
“Οταν παρέλθῃ τῆς ζωῆς ἡ πρώτη γοητεία.

“Αν μέλπῃ ἡ ἄρδων φαιδρὰ τοῦ ἔσφρας τὰ κάλλη,
Πλὴν διακόπτει τ’ ἀσμά της ἐν τῇ ἀνεμοζάλῃ.
Καὶ σὺ ὃν φέρης τῆς ζωῆς τὸ ἔσφρα εἰς τὰ στήθη,
“Ομως χειμῶν περὶ ἐμὲ ἀγρίως διεχύθη.

“Αθώα, ὡς τὸ ἔσφραμα τῶν ῥόδων, ἡ ψυχὴ σου,
“Ως ὑποθέτις ἄγγελος ἀγνώστου παραδείσου.
“Ἐνθους τρυφῆ εἰς τῆς ζωῆς τὰς πρώτας συγκινήσεις
Οὐδὲ μαντεύει, ἀγνοεῖ τὰς θλίψεις, τὰς παθήσεις.
Εἴνε τοιαύτη, κύρη μου, ἡ πρώτη ἡλικία,
Εἰς τῆς ζωῆς τὴν χαρουγῆν χρυσῆ ὑποθασία.

“Ω! μέχρι κόρου τὴν ζωήν μή, φίλη μου, ἐγγίσης
Κ’ εἰς τὴν πραγματικότητα μὴ ἔτι ἐξυπνήσῃς.
Θὰ ἀποπτῇ τὸ δνειρόν, θὰ σθύσῃ ἡ μαγεία
Καὶ πτῶσις ἡ ἐξέγερσις θὰ σ’ εἴνε καὶ πικρα.
Μὴ ἐρευνήσῃς τὸ πικρὸν μυστήριον τοῦ θίου.
Εἴνε δὲ ἀκανθόδηλος σταυρὸς τοῦ μαρτυρίου.

“Ω! εἴθε ἔσφρα διακόπεις νὰ θάλλῃ ἡ ζωὴ σου
Χαρὰ καὶ τὸ δροσοθόλη, ἐλπίς νὰ τὸ μυρόνη,
Νὰ ἀγρυπνῇ ἡ Πρόνοια ψεύποτε ἐγγύς σου
Τὸ πόνον σου μὲ ἔσφρα μα γλυκὺν νὰ βαλσαμόνῃ.
Καὶ διὰ ποτὲ εἰς δάκρυα λουσθοῦν τὰ βλέμματά σου,
Νὰ εἰνὶ ἐκχειλίσις χαρᾶς τ’ ἀθῶα δάκρυά σου.

“Αθῆναι, Φεβρουάριος 1886

ΚΩΝΣΤ. Φ. ΣΚΟΚΟΣ

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΣΕΛΗΝΗΝ

“Αν πρὸς στιγμὴν Σελήνη μου, τὸ νέφος σὲ σκεπάζει.

“Η ὄψις σου θὲ ἀναφανῇ καὶ πάλιν λαμπροτέρα.

“Αλλ’ ἡ καρδία μου ἐνῷ νυχθημερὸν στεγάζει,

“Αντὶ χαρᾶς τὴν ἀπειλεῖ δύσηνη πικροτέρα.

“Αλλοιμονο... διὰ παντὸς μοὶ ἡμαρτο νὰ κλαίω,

Καὶ ἐν σκοτίᾳ φοθερῷ τὸν βίον νὰ διέλθω.

Μόνος ὡς Βύας, νὰ θρηνῶ, ὡς Τάνταλος νὰ καίω,

“Ως οὖ. εἰς μνῆμα παγερόν εἰς ῥάκη νὰ κατέλθω.

“Δπὸ τοῦ βράχου τῆς Φρεαττύος 27 Μαρτίου 1887)